

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 949

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 31 mai 1968
4 pag. 25 bani

Perspectivile vacanței

Ne aflăm în pragul lunilor de vacanță. De pe acum cei care se îngrijesc de organizarea odihnei copiilor au întocmit în amănunt planurile organizării și desfășurării ei. Sunt planuri în care inițiativa, fantezia creatoare a elevilor, ca și a educatorilor, își găsesc cimp larg de manifestare.

Dar, mai întâi, câteva cifre. Anul acesta au fost alocate pentru vacanță 40 milioane lei, în afara contribuției pe care o vor aduce părinții. Un mare număr de elevi vor fi cuprinși în taberele centrale, în colonii și excursii. Pe litoral — la Năvodari, Schitu și Costinești — se vor odihni 13.500 de elevi. La munte — 11.500. Măi și mii de elevi vor participa la excursii în întreaga țară.

O noutate: în acest an numeroase tabere vor găzdui elevi cu preocupări comune. „Tabăra tinerelor condeie”, de pildă, va cuprinde membri ai cenacurilor literare, la „Ex-terra-68” vor veni tineri radioamatori și electro-tehnicieni, „Roza vânturilor” va fi locul de popas al membrilor cercurilor de orientare curistică. Tabăra „Aripile argintii” îi va găzdui pe aeromodeliști, iar „Cupa Delfinului” pe înotători. 3000 de elevi vor avea posibilitatea să se antreneze în taberele sportive organizate în diverse locuri pitorești din țară.

Ca în fiecare an, taberele de odihnă și colonile își vor avea sediul în cele mai frumoase stațiuni balneoclimaterice — Bran, Timișoara de Sus, Sinaia, Cheia, Homorod, Bucșoia, Novaci, Soveja, Valea Uzului, Moneasa, Izvoarele și altele.

Un mare număr de elevi vor pleca și în taberele organizate de inspectoratele județene. Cei privește excursiile interjudețene de 7 zile, ele vor cuprinde 91.000 de elevi.

Datorită grijii permanente pe care o poartă partidul și statul nostru copiilor și tineretului, în vacanța aceasta va crește alocația zilnică de hrană cu 17 la sută, fapt care va asigura școlărilor o masă variată și substanțială.

N-au fost uitați nici elevii care își petrec vacanța în orașul sau comuna unde domiciliază. Școlile, organizațiile U.T.C., le vor oferi numeroase posibilități de distracție și recreere: competiții sportive, serbări cîmpenești, jocuri de tabără, drumeții, cluburi etc.

Peste câteva zile, mai precis la 10 iunie, în taberele de litoral va poposi prima serie de școlari, iar la 17 iunie își vor deschide larg porțile și taberele de la munte.

Decamdată, numai planuri și proiecte. În curând, însă, vacanța le va transforma pe toate în acțiuni frumoase, variate și atractive.

Sfera obligațiilor didactice

„Trebuie să facem ca profesorul, în viața sa să se afle cât mai mult în mijlocul elevilor, să trăiască împreună cu ei, să-i supravegheze în recreații, să le organizeze jocurile, să meargă cu ei în excursii — așa cum se făcea și în trecut. Când vorbim de rolul important pe care îl au învățătorul, profesorul în educarea copiilor, nu trebuie să limităm acest rol numai la predarea cunoștințelor la orele de curs, ci să înțelegem întreaga activitate de educare a copiilor”.

(Din cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie a.c.)

Mai aproape de cei pe care îi educăm

La recenta Plenară a C.C. al P.C.R. tovarășul Nicolae Ceaușescu recomandă învățătorilor și profesorilor să fie cât mai aproape de elevii lor, să-i cunoască bine, să-i sprijine îndeaproape. Misiunea învățătorilor și profesorilor, s-a subliniat la Plenară, nu se mărginește numai la predarea cunoștințelor în orele de curs, ci privește întreaga activitate de educație.

Între-adevăr, pe măsură ce știința și tehnica se dezvoltă, adevărata cultură nu mai poate fi o îngrămădire de cunoștințe enciclopedice, ci capacitatea de a cunoaște, de a înțelege, de a raționa, de a mobiliza și a organiza cunoștințele acumulate, de a le aplica prompt și rapid când și unde este nevoie. Tipul savantului din evul mediu, ca acel Duns Scot care, într-o dispută publică, a fost în stare să asculte 200 de obiecții pe care apoi le-a repetat din memorie și le-a respins pe rând, este astăzi desuet și inutil. Pe de altă parte, oricât de mari ar fi ambițiile unui profesor și oricât de generoase ar fi programele analitice și manualele, lecțiile nu pot cuprinde decât o parte infimă din imensitatea cunoștințelor. Și chiar din această parte infimă elevii nu vor reține decât elementele esențiale. De altfel, ei sînt în general ostili unui învățămînt care nu le cere decât un efort de moment. În acest caz învățămîntul, fără interes, fără pasiune.

Prin legătura strînsă cu elevii, în ora de curs și dincolo de ea, profesorul trebuie să-i obișnuiască, să se folosească nu numai de manual și notițe, ci și de fișe, conspecte, tratate, dicționare, enciclopedii. În felul acesta, încă din anii de școală tinărul va învăța să lucreze așa cum va fi nevoit să o facă mai târziu, în viață. Și dacă atunci, ca muncitor, ca medic, profesor sau inginer va lucra cu inteligența și cu instrumentele ei, de ce să-l silim acum să folosească numai memoria și cunoștințele îngrămădite în ea? Datele, formulele, se uită. Ceea ce rămîne este metoda de lucru, este capacitatea de a aborda o problemă, capacitatea de judecată și acțiune. Omul de azi trebuie să se instruiască.

Prof. MARIANA VASILESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Resursele muncii noastre educative

Premisa necesară și indiscutabilă a succesului muncii educative este cunoașterea temeinică a elevului, mergînd pînă la particularitățile lui psihologice. Înțelegînd prin această cunoaștere o cercetare dinamică, întrucît elevii sînt în continuă devenire, fiecare avînd un anumit potențial intelectual, anumite interese și idealuri. Pe de altă parte, psihologia juvenilă prezintă un tablou extrem de divers, nu lipsit de crize de adaptare. Se cer studii totodată de către profesor factorii socio-economici care condiționează planurile de viață ale tineretului, dar în aceeași măsură se cer cunoștințe factorii subiectivi, pentru a se putea interveni cât mai eficient în orientarea fiecărui tînar.

Se știe că interesele tineretului sînt strîns legate de existența practică. Activitatea de învățare este orientată întotdeauna către anumite domenii în funcție de interese și inclinațiile firești ale fiecărui elev. Or, tocmai aceste interese și preocupări personale rămîn într-o zonă obscură pentru profesor. Atunci cum le va putea armoniza cu cerințele sociale? Cum va putea cultiva adaptarea posibilităților personale la nevoile sociale? Cum îl va putea dirija pe adolescent către împlinire și în același timp cum îl va apăra de efectele negative ale despersonalizării?

Fără îndoială că o cunoaștere amplă, aprofundată a elevilor nu se produce spontan și nici nu este reductibilă la niște ore de dirigiență sau la ansamblul muncii profesionale, oricît de riguros ar fi ea planificată, ci reprezintă efectul întregului său sistem și stil de muncă. Este vorba de o osmoză subtilă și de profunzime, care emană tocmai de la relația profesor-elev. De aceea raporturile ce se stabilesc între profesor și elev, climatul stimulat și sugestiv menit să favorizeze manifestarea nestîngherită a acestuia din urmă, se cer aduse în prim plan.

Știm foarte bine că ambianța școlară

Prof. ZINA SIRBU
directoarea Liceului
„M. Eminescu” București

(Continuare în pag. a 3-a)

Relația profesor-elev

În condițiile dezvoltării pe o nouă treaptă calitativă a învățămîntului devine mai pregnantă necesitatea suplimentării procesului subtil de educație cu tot ceea ce ar putea să îmbolzeze și să optimizeze efectele sale. În miezul acestor necesități se află și aceea de a ne preocupa de relația dintre cei ce efectuează actul de educație și cei ce îl consumă. Discuțiile în jurul procesului de dezvoltare a învățămîntului din România au stîns în implicitate directă această problemă prin cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie a.c.

Cînd relația profesor-elev este impregnată de atenție și bunăvoință, apropiere și afecțiune, întregul proces instructiv-educativ are o mare și productivă tensiune modelatoare. Există o pornire spontană, atât a copiilor cît și a profesorului, spre o astfel de relație. Fenomenul ca atare se poate lesne observa la școlarii mici, care mențin un fel de relații semisimbolice cu cadrele didactice, considerînd adesea ca o adevărată impietate abaterea de la cele mai mici indicații date de profesori.

Dar profesorul și elevul pot și să se înstrăineze unul de altul și concomitent actualul de educație se distanțează de esența finalității ce-l definește. Din păcate, există profesori funcționari sau administratori de educație, aducători de secetă spirituală. Există și tipul profesorului ce navighează în sfîrșita sferă a problemelor teoretice sau zăbovește cu predicțiile în orarele și scadelele problemelor practice ale educației și instrucției, uitînd de figura elevului său concret, elev prea puțin „asortat” la problemele grave, teoretice și practice, ce fac obsesia de zi și de noapte a profesorului. Există și tipul profesorului preocupat de dorința de a câștiga simpatia elevilor săi, profesorul care scufundă actul instructiv-educativ într-o zonă de cerințe superficiale, cu control și exigențe dezordonate și adesea scăzute.

Dar elevul? Nu elevul în genere, nici elevul adevăraților profesori, ci elevul, creație de improvizatie a tipurilor de profesori descriși mai sus? El, elevul con-

Conf. dr. URSULA ȘCHIOPU

(Continuare în pag. a 3-a)

COPIII ȚĂRII

Scriu aceste rînduri cu inima dusă în lumină și cîntec. Fiecare cuvînt al meu se vrea pierdut undeva, printre cuvintele copiilor, în bucuriile lor, în marile coruri care întrec prin tarmecul și sănătațea lor corurile naturii auzite la cascade sau prin inima munților, cînd se schimbă anotimpurile.

Ziua întîiului de iunie este ziua copiilor, a copilăriei universale, este ziua cîntece-lor de pe toată fața pămîntului. Planeta noastră își învîrte ființa prin lumina ochilor milioaneilor de copii. Planeta se bucură și strălucește în fața universului, ea însăși devenită în ziua aceasta mai tină și mai frumoasă decît în orice zi sau noapte a anului. Odată le-am spus cîntecul sute de copii că pămîntul este cea mai frumoasă decît mai fericită planetă din întreaga familie a universului. Asta pentru că pămîntul are copii și pășuni, și apă și iarbă, și toate cîntă cu ei și se luminează în bucurie. Dacă mi-am dorit vreodată ceva în viață, mai mult decît orice, a fost să am o vesnică și adevărată copilărie a sufletului, cea naivitate de-a vorbi cu o stea sau o gingănie, cu un izvor sau cu florile.

Cînd mă opresc într-un oraș sau într-un sat din țară, printre bucuriile pe care singur mi le fac este și aceea de a vedea o grădiniță cu fetițe și băieți mari cît o mînă. La noi, grădinițele și școlile sînt spații ale viitorului; prin ele trece țara de mine, în ele se aude gingurind, leagînd întîile cuvinte, mișcările de copii; ei învîă a-

colo cei- piinea și soarele, ei învîă cei- steagul țării și căldura părinților; acolo a-tilă ei care-i rostul omului și se pregătesc, jucîndu-se și cîntînd, pentru viață, pentru probleme, pentru conflicte de idei; se pregătesc pentru cînte și demitate, pentru muncă și creație.

Această dialectică este pentru noi sacră și copiii sînt idealurile noastre, sînt universuri omenești în care investim energie și speranță, visuri și viziuni ale sutelor de ani viitori. Creșterea lor se adaugă la creșterea întregului pămînt, la creșterea tuturor popoarelor de copii. Există pînă la brîul nostru o sumedenie de popoare care urcă spre umerii noștri cu fiecare clipă. Ele sînt popoarele copiilor în sufletul cărora nu se întîmplă răutatea și absurditatea, infirmitatea și blazarea. Ei sînt prietenii soarelui și-și identifică rajiunea de a crește cu lumina.

Dacă m-aș urca, dacă aș trăi pe o altă planetă, cea dinții dorință a mea la trezire, dimineața, ar fi să ascult un cor de copii de pe pămînt. Aș înserca să-i privesc și m-aș îndrăgosti la nesfîrșit și n-aș mai putea rămîne pe planeta aceea...

Trec prin țară și recit poezii și le dăru poezii tuturor copiilor, tuturor corurilor. Avem copii afit de curaj și frumoși, afit de limpez și sănătoși, încît ne putem iubi țara și cu o sută de ani înainte. Aud viitorul frumos și distinct.

ION CRINGULEANU

PROBLEME ȘI SOLUȚII ÎN PREGĂTIREA NOULUI AN ȘCOLAR

Este perioada cînd se desfașoară intens lucrările pentru terminarea noilor construcții ale anului școlar 1968/1969. Făcînd toate eforturile pentru darea la timp în folosință a noilor localuri de școală, ne preocupăm în același timp și de o altă problemă — tot afit de importantă avînd în vedere amploarea ei — anume, a ceea ce reparatiilor și a lucrărilor de întreținere a școlilor.

În municipiul București lucrările de reparație și de întreținere se fac anual la peste 500 de unități școlare. Dintre acestea o parte (cele cu valoare sub 8.000 lei), se realizează pe bază de comandă, fără proiect. Circa 300 din ele, însă, avînd o valoare mai mare se pot efectua, conform normativelor în vigoare, numai pe bază de proiecte întocmite de instituțiile specializate. Comisia de avizare a proiectelor pentru reparații care funcționează pe lângă Inspectoratul școlar al municipiului București a avizat pînă acum mai mult de 90 la sută din documentații și le-a predat cons-

tructorului. În primele 10 zile ale lunii iunie urmează să fie contractate toate lucrările, pentru ca reparațiile să poată începe imediat după închiderea cursurilor.

În noua organizare administrativă, pentru toate reparațiile din școli și grădinițe funcționează o singură comisie de avizare. Din lucrările acestea a rezultat că în acțiunea de reparații apar și persistă o serie de deficiențe — afit în ce privește proiectarea, cît și în ce privește execuția — care se datorează mai ales modulului diferit de rezolvare a acestor probleme la fiecare din fostele raioane ale Capitalei, cît și superficialității și lipsei de preocupare a unor directori de școli, a unor proiectanți și a celor care au executat reparațiile. A rezultat, de exemplu, că multe lucrări costisitoare se fac uneori inutil. Este vorba mai ales de lucrările de vopsire a tîmplăriei, a radiatorilor de calorifer și a soluțiilor la pereții interiori, care se ridică la sute și mii de metri pătrați la același local și se execută

aproape în fiecare an. La aceasta se mai adaugă, aproape de regulă, rașchetarea parchetului ori de cîte ori se fac lucrări de zugrăveală, în loc să se ia măsuri simple de protecție a acestuia și să se curețe în mod obișnuit după zugrăvire. Or, desele rașchetări duc la situația că în cîțiva ani parchetul trebuie înlocuit. De asemenea, datorită faptului că unii dintre directorii școlilor și din cei care se ocupă de gospodăria localurilor școlare nu urmăresc pe parcursul anului diferitele avarii ale acoperișului și nu marchează locurile prin care se strecoară apa, de obicei se prevede în proiect revizia întregului acoperiș al clădirii (sau clădirilor) școlii, cheltuiindu-se inutil sume mari de bani și întrebunîndu-se materiale valoroase, cu care s-ar putea acoperi alte nevoi. Multe cheltuieli determină și proasta funcționare în cursul anului școlar a instalațiilor sanitare rare, nefînd reparate la timp, provoacă stricăciuni mari. Bineînțeles că, exercitîndu-și

competența, comisia a respins lucrările care nu erau necesare sau le-au redus la volumul real. În același timp, țînînd seama de deficiențele semnalate, Inspectoratul școlar a stabilit o serie de măsuri menite să ducă la eliminarea lor. Printre acestea se numără și înființarea în fiecare sector al orașului a unor echipe de meseriași care să repare, imediat ce apar, orice avarii la instalațiile sanitare și electrice, să execute micile reparații de tîmplărie precum și lucrările de întreținere la localurile grădinițelor și ale unor școli mai mici. Această măsură, discutată și aprobată în sesiunea recentă a Consiliului popular al municipiului, urmează să se realizeze cel tîrziu pînă la 1 iulie a.c., astfel încît eficiența ei să se răsfrîngă încă din acest an în pregătirea pentru redeschiderea cursurilor școlare.

La efectuarea lucrărilor de întreținere urmează să fie folosit și personalul de serviciu al unităților respective, în așa fel încît să nu mai fie necesare decît foarte

rar reparații făcute de I.C.R. Avem convingerea că, astfel organizate, reparațiile și lucrările de întreținere se vor putea realiza cu un preț mult mai redus decît cel pe care îl plătim în prezent și că I.C.R.-urile, eliberate de puzderia de șantieri mici, vor putea efectua în condiții mai bune reparațiile de mai mari proporții. Socotim că o astfel de rezolvare ar putea fi aplicată și în alte municipii și orașe mai mari. Rămîn însă nesoluționate încă alte probleme legate de reparațiile curente și lucrările de întreținere. Mă întreb de exemplu de ce nu se pot efectua fără proiect lucrările care depășesc valoarea de 8.000 lei, mai ales cînd este vorba numai de lucrări de vopsitorie și zugrăveli, de revizuire de învelitori, de tîmplărie, de ins-

Prof. I. GH. BORCA

Inspector general
al Inspectoratului școlar
al municipiului București

(Continuare în pag. a 3-a)

Decamdată puietul nu este mai înalt decît pînțera care l-a sîdit. Dar îngrijit de ea va crește viguros și înalt.

Orele de dirigiență la sfârșit de an școlar

Permanența, continuitatea procesului educativ implică atât constante și trăsături comune, cât și note specifice, diferențieri. Asemenea note specifice caracterizează cu deosebire etapa în care ne găsim acum, etapă de încheiere a anului școlar. Întreaga activitate a școlii poartă, în aceste săptămâni, o amprentă deosebită. Inșiși ritmul muncii este mai împetuos, solicitând și profesorilor, și elevilor o participare mai intensă.

Uneori însă această activitate circulatorie pare să ocolească anumite ore, care rămân ca o oază neașteptată de febrilă mișcare din jur. Este vorba de orele de dirigiență, la care în unele școli, lucrurile merg ca mai înainte: teme croite pe același plan de generalitate, aceeași structură și aceleași metode de la un capăt la altul al trimestrului. Ba chiar, către sfârșitul anului școlar, după ce au „epuizat” temele interesante, unii diriginți, dorind să „umple” cu ceva restul orelor, le folosesc numai pentru rezolvarea problemelor curente (situații absențelor, a notelor, a frecvenței la orele de consultații și meditații etc.). Sărăcirea conținutului, scăderea tonusului emoțional al orelor de dirigiență spre sfârșitul anului școlar denotă o muncă insuficient organizată, înfăptuită nesușinit și care nu este dusă cu bine la capăt. Or, ca și la lecții, dominantă activității desfășurate în orele de dirigiență din etapa finală trebuie să-o constituie sistematizarea și consolidarea obiectivelor educative urmărite în timpul anului și proiectarea unor linii de perspectivă pentru etapa următoare.

Prima dintre aceste sarcini sugerează o anumită similitudine cu ceea ce se petrece în domeniul strict al instrucției. Desigur, ora de dirigiență nu poate fi asimilată cu lecțiile și nu este cazul ca dirigințele să transpună întocmai în muncă sa procedeele metodice folosite în predarea obiectelor de învățământ. În virtutea unității reale a procesului instructiv-educativ există însă trăsături comune între activitatea desfășurată la lecții și cea din orele de dirigiență. Una din aceste trăsături o constituie caracterul de sistem, datorită căruia și organele de dirigiență sunt angrenate în structuri, au contingențe între ele, cunosc reveniri, subordonări și — firește — au un început și la capătul unei etape, o încheiere. Nu este posibil — și nici nu trebuie, bineînțeles — să se organizeze recapitulări în cadrul orelor de dirigiență, dar unele fixări, sinteze, corecții și completări sînt necesare și se pot realiza. Elevii pot fi ajutați de exemplu să integreze în contexte mai largi concluziile desprinse cu prilejul discuțiilor anumitor teme, să înfăptuiască interpretări greșite, să verifice în noi împrejurări valoarea etică a unor fapte, să se apropie de înțelegerea personalității ca o unitate, să aprecieze în mod conștient drumul parcurs de ei în etapa care se încheie, să sesizeze ce au dobândit, cum s-au transformat — fiecare în parte și în întreg colectivul clasei. „Cea mai frumoasă zi din anul acesta”, „Înfrățirile noastre — temelie solidă pentru noi realizări” — iată câteva teme ale unor ore de dirigiență care fac posibilă trecerea în revistă a problemelor discutate în anul ce se încheie. Cu condiția, însă, ca bilanțul să însemne nu o prezentare de paradă, ci o analiză reală, cu punerea în evidență a cauzelor și a sarcinilor de viitor.

Faptul că activitatea cuprinsă în analiză se extinde pe o perioadă relativ mai mare de timp (un an școlar sau chiar, pentru clasele terminale ale unui ciclu, mai mulți ani), după ce elevii au avut

răgaz să se manifeste, să dea măsura valorii proprii, îngăduie interpretarea rezultatelor prin prisma unor generalizări fundamentate pe un material factual bogat, îngăduie desprinderea unor trăsături mai distinct conturate. Ridicarea la generalizări nu trebuie să ducă însă la „dizolvarea” particularului în tipic. Fiecare elev trebuie să intre în procesul de dirigință să se audă ciât, să fie luat în discuție să-și vadă apreciată contribuția la reușitele ori la insuccesele colectivelor și, mai ales, să știe ce are de făcut pe mai departe.

Ultimele ore de dirigiență oferă cîmp de manifestare inițiativă și sub aspect metodic. Ni se pare interesantă, de exemplu, experiența diriginței Ecaterina Handruș de la Școala generală nr. 5 din Capitală. În timpul anului școlar, elevii acestei dirigințe țin o „croncă a clasei”, în care consemnează faptele mai importante petrecute în viața colectivului. La ultima oră de dirigiență se revad și se comentează momentele semnificative notate în „croncă”. Orele finale de dirigiență se pot desfășura și sub forma unor concursuri între elevii clasei. De exemplu, se pot organiza concursuri de lucrări pe teme ca „Ce e bun și ce trebuie îndreptat în Colectivul nostru”, „Am mai crescut cu un an” etc., care dau elevilor prilejul de a-și demonstra gradul de însușire a noțiunilor etice, de autocunoaștere, de formare a deprinderilor de comportare, a convingerilor și sentimentelor.

O situație specială prezintă clasele de absolvire. Neîndoielnic, pe primul plan al tematicii orelor de dirigiență în aceste clase trebuie să se afle problemele legate de orientarea școlară și profesională a elevilor. La multe școli s-a încetățenit o frumoasă tradiție — aceea de a da ultimele ore de dirigiență de la clasele de absolvire un caracter festiv. Înfinim în multe planuri ale diriginților, pentru orele finale, teme ca „Rămă bun, școală dragă!”, „Sistem absolvent, ce rămîne în urma noastră?” sau „Clipe dragi petrecute în școală”. La Liceul nr. 10 din Capitală elevii ultimei clase trăiesc la sfârșitul anului momente emoționante: la ora de dirigiență vin foștii lor învățători, toți profesorii, conducerea școlii, părinții, se organizează expoziții de lucrări, se citesc compuneri, poezii, epigrame care punctează momente din traectoria vieții școlare parcurse. La Școala generală nr. 122 li se înaloză absolvenților, la ultima oră de dirigiență, foaia pe care, în prima zi de școală, în clasa I, au desenat fiecare ca a vrut.

Este deosebit de important ca orele de dirigiență de la sfârșitul anului școlar să deschidă perspective atrăgătoare pentru mai departe prilejind, pe lângă bilanțul asupra trecutului, o perspectivă asupra vacanței. De altfel, orientarea elevilor asupra activităților lor în vacanță este o datorie de prim ordin a diriginților în această etapă. De multe ori, „libertatea” instaurată în unele familii pe timpul verii, sub pretextul că elevii trebuie să se odihnească, duce la un fel de „pauză” în muncă educativă, la abrogarea cerințelor privind regimul de viață, comportarea, chiar ținuta copiilor. Aceasta face ca la începutul noului an școlar să fie foarte greu să se lege firele, să se continue muncă educativă de unde a fost lăsată la încheiere cursurile. În ultima oră de dirigiență li vom îndruma deci pe elevii noștri să-și gospodărească bine timpul în vacanță, făcînd loc nu numai odihnei, destinderii, distracțiilor, ci și muncii patriotice, lecturii, activității în gospodăria părintească.

Să nu uităm că, pentru cei care au de pregătit corigențe, vacanța se poate ușor transforma într-o etapă de apăsătoare obsesie sau, dimpotrivă, într-un timp irosit. Se impune, de aceea, să le dăm indicații care să-i ajute să-și folosească rațional timpul: să se odihnească, să se joace, să stea în aer liber, dar să facă loc și învățării susținute, așa încît să-și poată trece cu succes examenul de corigență.

Greșim uneori transformînd ultima oră de dirigiență într-o activitate artificială, demonstrativă, care rămîne oarecum exterioră elevilor, nu-i face să vibreze. Ultima oră de dirigiență trebuie să însemne foarte mult tocmai în direcția unei participări profunde, prin crearea unei atmosfere calde, de apropiere între diriginți și clasă.

LUMINIȚA GHIVIRIGĂ

Pregătim de pe acum acțiunile vacanței

Încă nu s-au încheiat cursurile, dar educatorii — preocupați să facă totul pentru terminarea cu succes a anului școlar — se îngrijesc în același timp de pe acum să pregătească pentru vacanța elevilor acțiuni plăcute, odihnitoare, distractive, cu un bogat conținut educativ.

Apreciem ca foarte pozitivă măsura de a se descentraliza organizarea taberelor și a excursiilor, de a se lăsa liberă inițiativa locală. Experiența cistigată de cei ce răspund pe plan local de organizarea vacanțelor justifică pe deplin această măsură, care creează posibilitatea de a se iniția la nivelul județelor, al localităților și al școlilor un complex de acțiuni elastice concepute, realizate de inițiatorii înșiși: elevii și cadrele didactice.

Drept urmare, inițiativele au răsărit cu zecile. În județul nostru, de exemplu, se vor amenaja cinci tabere în școli așezate în zone de interes turistic — la Vața de Jos și la Blăjeni, în Munții Apuseni, la Săcel-Hateg, în stațiunea balneoclimaterică Geogiu și la Ohaba. Vom organiza în același timp schimburi cu alte județe, ca de exemplu Caras-Severin, Gorj, municipiul București etc., asigurînd în felul acesta trimiterea elevilor în tabere din zone geografice mai puțin cunoscute de ei.

Tot pe plan județean și cu sprijinul părinților vom mai organiza 15 tabere ale școlilor și municipiilor în localități de școli sau în corturi, unde vor fi cuprinși aproximativ 1100 pionieri și elevi, pe baza contribuției integrale a părinților. Toate aceste tabere vor oferi elevilor posibilități variate de a-și petrece într-un mod deosebit de atractiv săptămînile de odihnă. La Orăștioara de Sus, de exemplu, în imediata apropiere a cetăților dacice din Munții Orăștiei, Inspectoratul școlar județean și Consiliul județean al Organizației Pionierilor organizează o tabără arheologică cu două serii a 50 de pionieri și școlari, membri ai cercurilor de istorie și ai cercurilor „Micii muzeografi”. Din inițiativa municipiului Hunedoara, la Liceul din Gheiar, în zona pădurenilor, cunoscută pentru valoarea înedită a folclorului și a obiceiurilor, se organizează o tabără a micilor folcloriști, cu trei serii. Pe malul lacului artificial de la Cincii-Hunedoara va fi amenajată o tabără în corturi pentru întierpa în inot, cu trei serii de pionieri și școlari și o serie de elevi din licee și școli profesionale. O tabără asemănătoare se organizează pe malul Streului, pentru elevii din municipiul Deva. La rîndul său, municipiul Petroșani organizează tabere la cabanele Buta, Rusu și Straja din Munții Paring.

Ne preocupăm deosebit și de organizarea excursiilor, acțiune de mare importanță și suficient de pretențioasă. Pentru a evita unele neajunsuri am creat o rețea de baze turistice suplimentară, în imediata apropiere a centrelor de interes turistic, solicitate la maximum în perioada de vară.

Și în problema organizării excursiilor orientarea mai elastică aduce o seamă de elemente noi, valoroase. Se extinde organizarea unor genuri de excursii cu mai multe valențe educative (schimburi de excursioniști între oraș și sat, excursii cu corturi, excursii cu cazare în cabane sezoniere, în șuri, în colbe de munte, excursii pe urmele unor evenimente istorice etc.). Unitatea de pionieri de la Școala generală din Bulezștii de Sus (sub Muntele Găina) a lansat o invitație către pionierii din județ, chemîndu-i să realizeze o expediție pe Muntele Găina cu prilejul tradiționalei sărbători folclorice „Tîrgul de fete”. Deosebit de interesantă va fi și acțiunea inițiată în comuna Bala de Criș, comună pe teritoriul căreia se află satul Țebea cu Gorunul lui Horia și mormîntul lui Avram Iancu. Pionierii din Bala de Criș vor participa la sfîrșitul lunii iunie, la o excursie de 7 zile cu tema „Pe urmale lui Avram Iancu, crăutul munților”. Un amănunt pitoresc:

CONST. RĂDOI

corturile vor fi transportate cu căruța moșească cu coviltir. La fel de atractivă va fi, fără îndoială, acțiunea organizată cu pionierii din municipiul Deva — o expediție cu plutele pe Mureș, de la Deva la Arad. Pionierii din municipiul Petroșani vor reconstitui, printr-o excursie originală, pe jos, vechiul „drum al sării” din Valea Jiului la Sibiu, prin Paring, Munții Sebeșului și Munții Sibului, avînd ca obiectiv și cunoașterea folclorului și a obiceiurilor din zona Mărginimii Sibului. La o excursie asemănătoare în aceeași zonă, cu cazarea la stîni și în surlele cu fîn, vor participa pionierii de la Școala generală nr. 3 din municipiul Hunedoara. În sfîrșit, menționăm două imortante acțiuni turistice organizate de Consiliul municipal Deva al Organizației Pionierilor: o excursie de 7 zile la monumentele istorice și de artă din Nordul Moldovei și două excursii în Iugoslavia.

Am mai putea vorbi despre centrele de inot, despre expediția de cunoaștere și cercetare a peșterilor organizată de cercul de speologie de la Casa pionierilor din Petroșani, despre ciclourism, întreceri sportive, drumeții, acțiuni social-utile etc.

Știm că un asemenea complex de acțiuni implică multă răspundere. Tocmai de aceea ne preocupăm orientarea metodică a tuturor acțiunilor, asigurarea condițiilor materiale necesare, grija pentru sănătatea copiilor. Avem, în această direcție, sprijinul conducătorilor de școli, al multor cadre didactice cu experiență și cu pasiune pentru activitatea extracurriculară, ca și sprijinul părinților.

Prof. GLIGOR HAȘA
vicepreședinte al Consiliului județean Hunedoara al Organizației Pionierilor

O boală incurabilă?

Printre neajunsurile care s-au răsfrînt în procesul de instrucție și educație a fost semnalat, în repetate rânduri, fenomenul supraincercării. Încet, dar sigur, sub cele mai diferite pretexte el a acționat ca o autentică boală, extinzîndu-se și crescînd în cele mai diferite sectoare ale activității școlare. Profesorii, părinții, reprezentanții opiniei publice au cerut în repetate rânduri măsuri energice pentru a se curma această tendință. Ceva mai fadă de altfel pe larg semnalate în recentele documente de partid cu privire la învățământ, oficialitățile școlare, pe diferitele noi trepte, au elaborat unele măsuri destinate înlăturării supraincercării elevilor. Din păcate, multe din aceste măsuri se vădesc ineficiente.

Astfel, deși există un ordin al ministerului învățămîntului care reglementează activitatea în perioada de maximă solicitare a sfîrșitului de an școlar, începînd din aprilie a.c. sute de pionieri din fiecare școală a Capitalei sînt angajați de trei ori pe săptămînă câte 3-4 ore (la care se adaugă și timpul pierdut cu deplasarea la stadion) pentru pregătirea unor manifestări în cinstea zilei de 9 iunie. Așadar la programul săptămînal al acestor elevi se adaugă cel puțin 12 ore într-o perioadă cînd tezele și recapitularea finală a materiei implică și așa eforturi suplimentare. În această situație directorii de școli au fost nevoiți să-i solicite pe profesori ca în jumătatea din zilele săptămînii să nu examineze și să fie mai indulgenți la încheierea situației școlare.

O atare situație este cu atât mai intolerabilă cu cît același program ar fi putut fi realizat fără să se ajungă la supraincercare dacă exercițiile și cîntecele care se pregătesc acum „în asalt” ar fi fost incluse în activitatea curentă din clasă a profesorilor de educație fizică și muzică. Dar, cum nimeni nu s-a gîndit la aceasta, toate bunele intenții ale măsurilor ce ar fi trebuit să prevină supraincercarea rămîn simple intenții.

CONST. RĂDOI

Se pot înlătura multe surse ale sesizărilor și reclamațiilor

În mulțimea de cereri și sesizări ce se adresează forurilor locale de învățămînt sau Ministerului Învățămîntului în perioada încheierii anului școlar și după etapa de desfășurare a examenelor de corigență, cea mai mare pondere o au contestațiile cu privire la situația școlară a elevilor.

În destul de multe cazuri, sursele nemulțumirilor soldate cu cereri de reexaminări se datorează unor deficiențe manifestate în organizarea și desfășurarea muncii unor școli. Bunăoară, poate constitui un motiv de solicitare a unei reexaminări neapăcură integrată și în timpul afectat a materiei prevăzute de programele școlare. În toamna anului trecut, părintele unui elev de la un liceu din București a solicitat reexaminarea fiului său la matematică, invocînd motivul că la examenul de corigență s-au dat subiecte care nu sînt cuprinse în programa clasei respective. Verificîndu-se situația, s-a constatat că subiectele erau prevăzute în programă, dar profesorul le tratase într-un moment cît se poate de nepotrivit — între 6 și 9 iunie, adică în perioada de recapitulare, de sinteză. Nu este de mirare deci că elevul în cauză nu și-a amintit că ar fi auzit măcar de ele.

Un alt neajuns generator de nemulțumiri soldate cu contestații și solicitări de reexaminare îl constituie adesea verificarea și notarea neritică a elevilor în timpul anului școlar. Iată și aici un exemplu, tot din București. Este vorba de o elevă care, la sfîrșitul anului școlar trecut, a rămas corigență la chimie cu media anuală 4,33 rezultată din 4 pe trimestrul I, 5 pe trimestrul II și 4 pe trimestrul III. Dar media 4 pe trimestrul I și pe trimestrul II și 4 pe trimestrul III este de fapt un 4 la teză și o singură notă (4) la oral, atribuită la 8 decembrie. Pe trimestrul III situația s-a repetat aproape identic: eleva a căpătat 4 la un extemporal dat în prima jumătate a lunii aprilie și înapoiat către sfîrșitul lunii mai și un alt 4 la oral, în 7 iunie. Este lesne de înțeles că o asemenea verificare nu putea fi concludentă în privința gradului de pregătire al elevii, după cum nu se putea să aibă nici vreun efect stimulator.

Numeroși părinți contestă, după încheierea cursurilor, mediile anuale de 4,66 care rezultă în mod obișnuit din două medii trimestriale de 5 și una de 4. Este mai îndreptățit să promoveze clasa, întrebă el pe drept cuvînt, un elev cu media anuală 5 rezultată din trei de 5 rezultate de fiecare dată prin adăos din 4,50 — decît un elev cu 4,66 rezultat din 5,5 și 4 fără nici o „rotunjire”? Într-adevăr: în timp ce acestuia din urmă îi lipsește doar 34 de sutimi, celui dintîi i s-au dat din oficiu 1,5 puncte.

Multe nemulțumiri decurg din faptul că nu se aduce întotdeauna din timp la cunoștința părinților situația școlară a copiilor lor. Conducerea unui liceu din Constanța, de exemplu, n-a găsit necesar să comunice oficial părinților situația elevilor repetenți la sfîrșitul anului școlar trecut, mulțumindu-se numai cu afișarea rezultatelor. Ca urmare părintele unei eleve din clasa a IX-a a aflat că fiica lui este repetentă abia după 1 octombrie, cînd eleva nu mai putea să repete concursul de admitere fie pentru învățămîntul de zi, fie pentru cel seral sau fără frecvență.

Foarte important este ca direcția școlii să supravegheze îndeaproape desfășurarea examenelor de corigență. Este adevărat că regulamentele în vigoare nu reclamă în mod obligatoriu prezența directorului școlii în comisiile acestor examene. Este tot aștî de adevărat însă că, prin funcția sa, directorul trebuie să se considere răspunzător de modul în care se organizează și se desfășoară ele. În unele școli, directorii, înțelegîndu-și din plin mînia, au prezidat comisiile de corigență, verificînd și avizînd su-

biectele pentru lucrările scrise și pentru oral, asistînd la examinare orală, imprimînd prin prezența lor seriozitatea cuvenită acestor examene și eliminînd, ca atare, cauzele generatoare de reclamații și sesizări. Ce să spunem însă despre asemenea atitudini ca aceea a unui director de liceu din București care, prezent în școală în ziua desfășurării unui examen de corigență, nefiind de acord cu rezultatele stabilite de comisie, a anulat examenul susținut și a dispus repetarea acestuia? Sînt ușor de apreciat consecințele negative ale unor asemenea măsuri nechibzute, care s-ar fi putut evita dacă directorul respectiv intra măcar în sala de examen spre a vedea ce se petrece acolo.

Îndosărirea și păstrarea cu grijă și în ordine a lucrărilor scrise, a cîrmelor de răspunsuri orale, a proceselor verbale — în care trebuie să se consemneze cu claritate și acuratețe situația fiecărui elev corigent — este, de asemenea, o obligație de mare însemnătate a conducătorilor de școli.

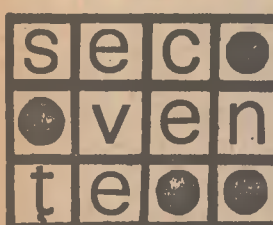
Unele sesizări au semnalat drept cauze ale insucceselor elevilor la examenele de corigență oboseala pricinuită de susținerea în aceeași zi a probelor orale și scrise la un obiect; altele vorbesc despre lipsa de obiectivitate în aprecierea lucrărilor scrise (la unele licee din Cluj și București, de exemplu, diferența de apreciere a lucrărilor cercetate a fost chiar de 2-3 puncte). Toate aspectele de acest gen ar putea fi evitate dacă s-ar acorda pentru fiecare examen de corigență două zile: una pentru lucrările scrise, alta pentru oral. Pe lângă faptul că s-ar înlătura oboseala elevilor, s-ar da profesorilor posibilitatea de a verifica mai atent fiecare lucrare scrisă. Mai mult, s-ar putea organiza și o succintă analiză, împreună cu elevii, a lucrărilor scrise, pentru ca fiecare să știe ce a reușit în lucrare și ce nu. În acest fel ar crește încrederea elevilor în profesorul examinator și, implicit, s-ar micșora numărul celor care se consideră nedreptății.

În rîstimpul ce ne desparte de încheierea anului școlar trebuie să se acționeze așa încît să se înlătore cauzele care generează cereri de reexaminare.

M. FILIPOIU
Inspector principal în Ministerul Învățămîntului

Micii cititori consultă în fișierul bibliotecii noutățile editoriale

Prezenți la marea sărbătoare a orașelor lor

BRĂILA, Bălneul port dunărean, și-a sărbătorit simbolic și duminică 600 de ani de existență. A fost o sărbătoare la care înțelegerea și curajul au adus prinosul său de cinstire ce se cuvine acestui multiseclular așezări românești, cu un bogat trecut istoric și cu o prezență activă în frontul edificării României socialiste. În școlile brăilene, pregătirile pentru această sărbătoare au început încă din toamnă. În cadrul orelor de dirigiență, al adulării pionierilor și al diferi-

torilor activității culturale-educative elevii brăileni au putut cunoaște mai îndeaproape istoria orașului lor. Au fost organizate simpoziioane, seri literare, concursuri cu tema „Brăila — 600”. Săptămîna trecută, manifestări deosebite au avut loc la Școala generală nr. 15 — prima școală brăilenească, înfăptuită de cărturarul Ion Peneșon — și la Liceul „N. Bălcescu”.

În zilele amarelor manifestări prilejului de sărbătorire celor șase secole de existență a orașului lor, elevii și profesorii au fost omniprezenți, dînd sărbătorilor prospektivea și entuziasmul caracteristic tinereții. Așa, de pildă, 3.000 de pionieri au prezentat la grandioasa sărbătoare populară două programe de gimnastică. Corul Sindicatului învățămînt a participat, alături de ceilalți artiști amatori din oraș, la spectacolul de gală organizat în ziua de 25 mai.

SLATINA a îmbrăcat și ea hainele de sărbătoare cu ocazia unui eveniment similiar: 600 de ani de existență documentară. Printre mîile de locuitori de pe malul Otului care s-au pregătit să-și întâmpine-

aspeții, elevii au avut bucuria de a participa și ei la înfrumusețarea orașului. În „săptămîna primăverii” și în duminicile care au urmat, prin munca patriotică a sute de elevi fața orașului a căpătat o nouă strălucire.

Astăzi, multisecolarul oraș este în plin proces de transformare, de modernizare. Marea uzină de aluminiu și celelalte obiective industriale ale orașului deschid perspectiva minunată tinereții. Iată de ce, în împlinirea sărbătorilor celor șase secole de existență, au fost organizate și numeroase acțiuni de cunoaștere a orașului, vizite în întreprinderi și instituții, la care au participat mii de elevi din toate localitățile județului.

Simbolic și duminică, la manifestările care au avut loc și-au adus contribuția și școlile slătine. Sute de elevi de la școlile generale, de la liceele și școlile profesionale ale orașului au participat la Jocurile și programele de gimnastică artistică de pe stadionul orașenesc. Rapote de aplauze au cules elevii de la Stolănești — pe cit de mic pe atît de virtuozii căușari. A impresionat de asemenea programul susținut de ma-

rele cor renmit al cadrelor didactice din Slatina, Corabia, Caracal și Bala.

M. I.

Întîlnire după o jumătate de secol

Recent a avut loc reîntîlnirea unei promoții de învățători care au împlinit 50 de ani de muncă. Este vorba de foștii elevi ai unor școli normale din diferite orașe din țară, pe care evenimentele din timpul primului război mondial i-au făcut să-și termine studiile la fosta școală normală din Botoșani, în vara anului 1918.

La festivitate, care a fost organizată la sediul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, au fost depănate amintiri din anul de școală și mai cu seamă din anul de rodnică muncă pentru educarea tinerei generații a țării.

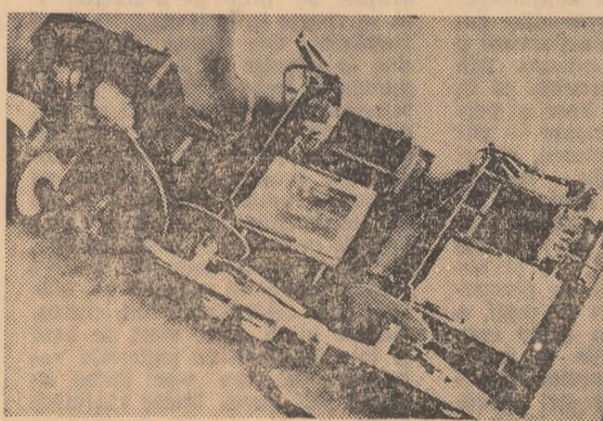
Bătrînilor dascăli le-au adus cuvinte de căldă mulțumire foștii lor elevi și elevii elevilor lor, pionierii de azi.

MINI-TEHNICUS un concurs și un început bun

De curînd a luat sfîrșit concursul MINI-TEHNICUS inițiat de revista „Cutezătorii”, cu sprijinul Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Concursul a stîrnit în rîndurile elevilor din clasele V-VIII un deosebit interes pentru construcțiile tehnice funcționale. Elevii din multe colțuri ale țării și-au dovedit cu acest prilej îndemnul, ingeniozitatea și talentul. De aceea și munca juriului, condus de prof. univ. Edmond Nicolae și conf. univ. George Rula, a fost dificilă. Au ieșit în evidență lucrări complexe, cum ar fi pantograf sistem morse, sincronizat printr-un motor electric generator de impulsuri realizat de elevii individuali, sistemul automat de declanșare prin variația frecvenței unui oscilator datorită perturbărilor provocate de un organism, construit de Danu Mihailache din Iași (premiul II) sau lucrarea lui Savin I-

grisan din comuna Pecica-Arad (premiul III) — motor acționat și cu două motoare electrice și cîrmă electrocomandată. Alături de acestea ar merita să fie menționate numeroase alte lucrări. Participanții la concurs au primit un sprijin larg din partea Consiliului județean, municipale și orașenești ale Organizației pionierilor, ca și din partea cadrelor didactice de specialitate. În mod deosebit se detasează pe

Aparat original de reproducere a imaginilor realizat în cadrul concursului.

această linie municipiul Sibiu (grupul MINI-TEHNICUS-CUTEZĂTORII), alcătuit tot din inițiativa Consiliului municipal al Organizației Pionierilor, alături de altele, marea premiu), municipiul Tirgovște, orașul Fucosasa, Arad (unde, recent, s-a format un puternic grup MINI-TEHNICUS CUTEZĂTORII), colonia Bod etc.

Concursul a fost numai un început. În vacanță, în taberele special amenajate pentru micii tehnicieni

Precizare în legătură cu concursul de admitere în licee

Întrucît unii profesori de limba română au analizat în locul poeziei „Patria” de Mihai Beniuc prevăzută în programa clasei a VII-a poezia „Mamă Tară” de Tudor Arghezi, din ediția 1966, a manualului, se precizează că elevii vor fi examinați la concursul de admitere în clasa a IX-a din poezia pe care au studiat-o în clasa a VII-a.

Cu privire la sărbătorirea Zilei pionierilor

În localitățile în care Ziua pionierilor se va sărbători pe grupe de școli sau la nivelul municipiilor și orașelor, serbarea școlară se va organiza în după-amiaza zilei de 8 iunie a.c.

ȘCOALA IUGOSLAVĂ ÎN PLIN PROCES DE PERFECTIONARE

O recentă călătorie de studii în R.S.F. Iugoslavia mi-a permis să cunosc mai îndeaproape structura și conținutul învățământului de cultură generală, sistemul de orientare școlară și profesională, precum și activitatea de cercetare pedagogică din țara vecină și prietenă.

Evident, și în Iugoslavia, ca aproape pretutindeni în lume, specialiștii în învățământ, cercetătorii în domeniul pedagogic se preocupă cu sprijinul masei cadrelor didactice, de găsirea modalităților prin care poate fi sporită eficiența socială a învățământului în vederea satisfacerii optime — în condițiile concrete ale țării — a unei din principalele exigențe ale vieții contemporane — ridicarea nivelului de cultură generală a tinerii generații. În acest scop, întregul conținut al învățământului — de la cel preșcolar până la cel superior — este supus unui profund proces de restructurare.

Încă în anii trecuți Institutul pentru învățământul de cultură generală din Serbia, care se ocupă în special de alcătuirea planurilor și programelor, a organizat, cu sprijinul larg al învățătorilor și profesorilor, o acțiune de studiere a diverselor aspecte ale muncii din școală, folosind în acest scop un eșantion de 2.000 de clase. Întregul material obținut a fost analizat în consiliile științifice ale institutului. Pe baza acestei analize s-a trecut la elaborarea materialului de conținut la care, de asemenea au participat un mare număr de profesori din școli. S-a realizat astfel un studiu în patru volume care — aprobat de un for obștesc de nivel republican format din oameni de știință, cadre universitare, reprezentanți ai școlilor — va constitui suportul științific al alcătuirii noului plan de învățământ și al noilor programe școlare ce urmează să fie aplicate începând din anul școlar 1968—1969.

Un plan de învățământ modificat a fost introdus, începând din anul 1965, și în cadrul liceului de cultură generală cu două secții. În cadrul acestuia se prevede pentru ambele secții un număr egal de ore la limba și literatura sârbă-croată, cultura tehnică, limba latină, psihologie, logică, geografie. Obiecte de profil sînt, la secția științele naturii-matematică: matematica, fizica, chimia, biologia, desenul tehnic, iar la secția științele sociale și limbi străine: istoria, bazele științifice ale organizării societății iugoslave, filozofia, limba străină, educația artistică.

În ultimul timp sînt tot mai frecvente propunerile și inițiativele privind o diversificare mai pronunțată a studiilor liceale prin crearea unor școli profilate spre

studiul matematicii, fizicii, chimiei, studiul clasic, educația fizică etc. Licee profilate pe studii matematice s-au și înființat în orașele Zagreb și Belgrad. Liceul din Belgrad, pe care l-am vizitat, are o durată de trei ani, elevii fiind primiți pe bază de concurs, după absolvirea primei clase a liceului de cultură generală. La examenul de admitere se pot înscrie numai elevii care în clasele anterioare au realizat la matematică media maximă. Față de liceul bifurcat, liceul de matematică prezintă multe particularități nu numai în conținut, ci și de ordin organizatoric: numărul elevilor într-o clasă este redus la jumătate — 16 față de 35 — iar norma cadrelor didactice este mult micșorată, reprezentînd 10 ore la matematică și fizică și 12 ore la toate celelalte obiecte, față de 22—24 ore la liceul obișnuit. În schimb solicitarea elevilor prin planul de învățământ este mai mare: 37 de ore obligatorii pe săptămînă în fiecare clasă, față de 33 de ore la secția științe sociale-limbi străine și 34—35 de ore la secția științele naturii-matematică.

Alături de diversificarea studiilor, o atenție deosebită se acordă pregătirii de cultură generală a elevilor din liceul de cultură generală și din celelalte școli de grad

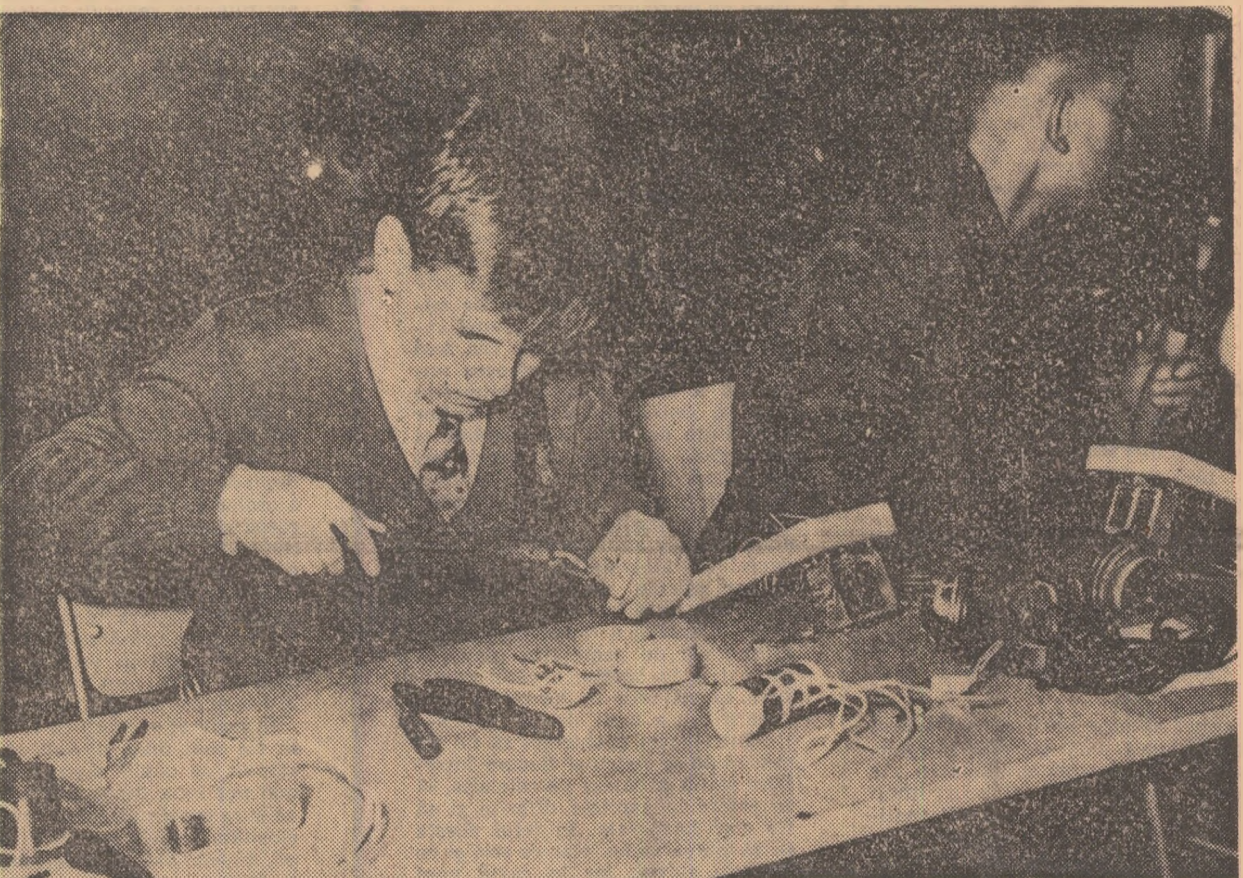
secundar (tehnice și profesionale). În prezent se alcătuiesc programe experimentale comune pentru primele două clase ale școlilor de grad secundar, cu scopul de a se asigura tuturor elevilor o asemenea pregătire încît la absolvirea celei de a doua clase ei să poată trece, fără dificultăți, de la un tip de școală la altul. Se apreciază că, pe această cale, se va realiza în condiții optime cerința societății contemporane referitoare la pregătirea de cultură generală a tinerii generații ca bază a specializării de mai târziu. Totodată va putea fi stabilit un raport mai judicios între pregătirea de cultură generală și cea de specialitate (2/3 din timpul de studii și va ocupa pregătirea de cultură generală și 1/3 cea de specialitate).

Prin consolidarea culturii generale în primele clase ale școlilor secundare se urmărește, de asemenea, realizarea unei mai eficiente orientări școlare și profesionale a elevilor. De altfel, orientarea profesională în Iugoslavia a făcut progrese însemnate în ultima perioadă. În școli, ea se realizează prin predarea diferitelor obiecte de învățământ, inclusiv a unui curs de „Bazele producției”, completat cu lucrări practice de atelier și activitate continuă în producție (în

vacanțe), dar mai ales prin cercurile de elevi și printr-o activitate specială de informare profesională pe care o desfășoară psihologul școlar și profesorii-dirigienți. În majoritatea școlilor funcționează și comisii de orientare, formate din dirigenții ultimelor clase, reprezentanți ai diferitelor întreprinderi și ai colectivelor de părinți pe clase. Acțiunea de orientare în școli este îndrumată, continuată și completată de serviciile specializate de orientare profesională care funcționează în cadrul unităților de repartizare a forțelor de muncă, existente în fiecare oraș și la nivel republican și federal.

Eforturile în direcția perfecționării conținutului învățământului sînt conjugate cu eforturile de modernizare a metodelor de învățământ, în acest sens, faptul că în planul de cercetare al Institutului iugoslav pentru studierea problemelor de învățământ figurează, ca sarcină permanentă, depistarea și studierea experienței școlilor și a cadrelor care, din proprie inițiativă, introduc și experimentează elemente noi privind conținutul și metoda învățământului.

Prof. VALENTINA FILIPESCU

Lección practică la o școală medie din Belgrad.

EXPOZIȚII

La Muzeul de artă din Craiova s-a deschis o expoziție înfățișînd roadele activității desfășurate pe tărîmul creației artistice, de-a lungul a patru decenii, de profesorul Jean Nițescu. Jean Nițescu și-a dus fără întrerupere activitatea artistică, a cărei temă centrală o constituie omul. Nu numai portretele și compozițiile pe care le-a realizat, dar și peisajele sale implică prezența creatoare a omului. Cele 63 de lucrări prezentate în recenta expoziție aduc o măturie în plus despre umanismul artistului Jean Nițescu.

Profesoara Elena Uță Chelaru a înmănușiat, în Galeria din bulevardul Magheru, peste treizeci de picturi în ulei și o colecție de desene. Creațiile sale sînt rezultatul unei munci pasionante și al unei remarcabile înțelegeri a tainelor picturii, afirmîndu-se prin calitatea compozițională și prin știința cromatologică. Culoarele vibrează fără stridență și cîceniri violente, fiecare compoziție fiind susținută într-o formă cromatologică unitară.

Prezintă interes și creația profesorei de geografie Maria Loli Marinescu, care a prezentat la Casa de cultură a sectorului I lucrări în ulei și acuarelă cuprînzînd peisaje, naturi statice și multe flori. Pictorița amatoare trăiește intens lumea formelor și culorilor și caută să-și exprime direct sentimentele, în toată prospețimea lor.

La rîndul ei, învățătoarea Carmen Măcelaru, membră a cenaclului „Ion Tuculescu”, a expus la Casa de cultură a tineretului din Sectorul I 15 picturi în ulei. Compoziții echilibrate, uși stilizate și tratate în suprafețe mari, a aceste tablouri măturisese sensibilitate și gust.

AL. TOHĂNEANU

Măturie a maturității artistice și a unui echilibru senin, expoziția picturii Emil Nicolescu-Nic stimulează reflecția vizitatorului. Fie că execută o schiță în tus, o lucrare în ulei sau o acuarelă de mai mare anvergură, pictorul-profesor folosește aceeași metodă predilectă: tratarea subiectului simultan cu perceperea lui. Metoda intrunește calitățile prețioase ale sincerității artistice, vizibilă mai ales în peisajele din Sibiu, Sighișoara și Neagrefi, dar și anumite servituri izvoare din imposibilitatea adevărată și integrării actului de reflectare artistică într-o viziune care să poarte marca personalității artistice a creatorului.

În aceeași sală ale Clubului învățământ din Capitală prezintă lucrările unei prime expoziții personale picturii-profesor Pavel Călbășan. Întreaga serie de tablouri expuse sînt sub semnul unor căutări febrițe, al unor întrebări care nu întotdeauna își găsesc răspuns. Dacă în lucrări ca „La marginea satului Aricești” și „Copașul țelului” cromatismul violent și soluțiile formale sînt integrate conștient, alte tablouri — mai ales cele în care autorul încearcă să exprime concepte abstracte — sînt vădit exteriorizate subiectului, lipsite de elevația unor reflecții artistice.

C. A.

ANUNȚ

În ultima decadă a lunii noiembrie a.c. va avea loc la Liceul „N. Bălcescu” din Craiova simpozionul de comunicări științifice ale cadrelor didactice, organizat de Institutul de științe pedagogice — Filiala Craiova, cu sprijinul inspectoratului școlar al județului Dolj, avînd ca temă: „Perfecționarea învățămîntului și a educației în școala de cultură generală”.

În cadrul simpozionului vor funcționa următoarele secții și subsecții:

- a) SECȚIA DIDACTICĂ (Programe, manuale, metodici),
Subsecții: 1. Didactica învățămîntului elementar-preșcolar;
2. Matematică-științele naturii;
3. Științe umaniste;
4. Predarea limbilor străine.

b) SECȚIA EDUCAȚIE

- Subsecții: 1. Teoria educației;
2. Educația în procesul de învățămînt;
3. Adolescența și integrarea socială a tineretului;
4. Activitatea în organizațiile de pionieri;
5. Munca dirigintului.

La simpozion pot participa cu comunicări cadre didactice din toată țara.

În acest scop titlul comunicării va fi înaintat Institutului de științe pedagogice (București, str. Sf. Apostoli nr. 14 sectorul 6), pînă la data de 15 iunie a.c., iar textul acesteia (6—8 pag. dactilografiate în 3 exemplare) va fi trimis pînă la 1 septembrie a.c.

Comunicările primite de Institut după această dată sau cele care nu se vor încadra în tematică, nu vor fi incluse în programul simpozionului.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII - BUCUREȘTI

ANUNȚA

scotarea la concurs a următorului post didactic:

— Asistent la Catedra de Termotehnică, disciplina „Cazane și aparate termice” — poziția 13 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului din București, b-dul Republicii nr. 176, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț, o cerere la care vor anexa următoarele acte în două exemplare:

- Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar.
- Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale ale candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;
- Autobiografia.

Ceș ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de trei luni.

ANUNȚ

Centrul de documentare științifică al Academiei Republicii Socialiste România asigură o informare științifică de specialitate prin următoarele publicații:

— Buletinul de informare științifică semnalează lucrări științifice din peste 2500 reviste de specialitate de peste hotare. Apare în următoarele serii: Matematică-mecanică-astronomie, Fizică, Chimie, Geologie-geografie, Biologie, Științe economice, Filozofie-logică-sociologie-psihologie, Istorie-etnografie, Teoria și istoria literaturii și artei, Științe juridice, Lingvistică-filologie.

— Progresele științei publică cele mai noi rezultate obținute pe plan mondial în toate domeniile științei.

— Studii și cercetări de documentare și bibliografie cuprînd rezultatele cercetărilor științifice în domeniul informației științifice, documentării și bibliologiei.

Abonamentele se fac la toate oficiile P.T.T.R.

Informații la Centrul de documentare științifică București — str. Gutemberg 3 bis, telefon 16.40.70/25.

MAGAZINUL „MUZICA”

din București Calea Victoriei 41 — Sectorul 1, telefon 15.60.88,

vinde cu plata prin virament și numerar în toate județele țării:

- Partituri muzicale, metode de acordeon, chitară, vioară și pian.
- Discuri, muzică ușoară, populară și simfonică.
- Instrumente muzicale clavitone, armonice, chitare electrice, baterii jazz, acordeoane, pianine, radio-televizore, amplificatoare de 30 W etc.

Mărfurile de mai sus se pot achiziționa și contra ramburs pe baza unei scrisori cu adresa exactă.

Inspectoratele școlare din întreaga țară pot comanda atribuibile pionierești (trompete, tobe, drapele, cravate etc.) pe baza unei adrese în care să fie indicat nr. de cont art, bugetar și Banca.

ANUNȚ

„Gazeta învățămîntului” aduce la cunoștința celor interesați că anunțurile publicitare privind diferite aniversări, întîlniri colegiale ș.a. se primesc prin:

AGENȚIA DE PUBLICITATE

București, str. Eforiei nr. 6, sect. 6

cu specificația „Pentru Gazeta învățămîntului”.

Taxele de publicitate reprezentînd spațiul afectat sînt de 7, 8 și 9 lei/cm², în funcție de numărul coloanelor pe care se publică anunțul respectiv. Ele vor fi expediate tot pe adresa agenției, indicîndu-se totodată numărul aparițiilor, mărimea spațiului în centimetri pătrați (minimum 25 cm²) și data apariției.

„GÎNDIREA PEDAGOGICĂ A GENERAȚIEI DE LA 1848”

Printre lucrările cuprinse în planul de apariții al Editurii didactice și pedagogice se află și volumul intitulat „Gîndirea pedagogică a generației de la 1848, de Anghel Manolache, Gheorghe Dumitrescu și Gheorghe Părnăuță. Dorind să punem la dispoziția cititorilor noștri unele informații mai ample în legătură cu această lucrare, care se referă la un moment deosebit de important din istoria pedagogiei românești, ne-am adresat unuia dintre autori, prof. dr. docent A. Manolache, rugîndu-l să ne răspundă la câteva întrebări privind conținutul ei.

— Ce ne puteți spune în legătură cu considerentele din care a izvorit lucrarea elaborată de colectivul dv.?

— Apariția lucrării se înscrie pe linia inițiativelor ocazionate de aniversarea a 120 de ani de la mărțile evenimentelor revoluționare din 1848. Țin să precizez însă că preocuparea noastră de a întocmi această lucrare este mai veche. Ea a fost determinată de dorința de a sublinia printr-un studiu original importanța și rolul gîndirii pedagogice a generației revoluționare de la 1848 în constituirea și dezvoltarea gîndirii pedagogice românești, faptul că ea a dat judecării pedagogice un puternic specific național.

Se știe că puternica mișcare revoluționară pentru eliberarea națională și socială de la 1848 a jucat un rol însemnat în dezvoltarea culturală a poporului nostru, că exponenții ei au luptat pentru răspîndirea luminii și culturii în popor, pentru crearea unui învățămînt de toate gradele propriu poporului român, în limba lui, ca și pentru o educație patriotică revoluționară. Trebuie să adaug că lucrarea înseamnă, totodată, un modest dar bine meritat omagiu adus glorioșilor militanți și cărturari de la 1848.

— Am dorj să ne vorbiți despre modul cum este organizat materialul lucrării și despre fondul ei de idei.

— Lucrarea cuprinde, în primul rînd, un studiu introductiv în care se înfățișează sintetic gîndirea pedagogică progresistă a generației de la 1848 și trăsăturile ei dominante. Se dau apoi o serie de texte alese din scrierile despre educație și învățămînt ale acelor oameni luminați care au preăuțit revoluția de la 1848, care au luat parte la ea și care au continuat spiritul ei. Textele alese sînt precedate de succinte prezentări „în medalion” ale autorilor lor, menite să pună în lumină contribuția acestora la dezvoltarea gîndirii pedagogice românești. În sprijinul aceluiași intenții sînt prezentate în carte și unele documente privind activitatea guvernului revoluționar în materia de învățămînt.

Studiul introductiv subliniază faptul că spiritul revoluționar, trezit cu mult înainte de 1848, s-a manifestat și sub aspect educativ, școlar și pedagogic, fiind hrănit prin asimilarea creației a ideilor înaintate ale epocii și condiționat de necesitățile obiective ale dezvoltării istorice a poporului român. Evidențînd caracterul unitar al gîndirii pedagogice a generației de la 1848, care exprimă conștiința unității naționale, unitatea de scop și de acțiune și legătura strînsă a revoluționarilor mînteni, moldoveni și transilvăneni, lucrarea pune în lumină faptul că toate proclamațiile revoluționare ale acelei epoci de „regenerație națională” din Moldova, Transilvania și Muntenia au pus problema învățămîntului pentru întregul popor și în limba poporului.

Printre ideile care sînt subliniate în mod deosebit în lucrarea noastră este aceea că școala, ca mijloc specializat pentru acțiunea instructivă-educativă, a constituit o preocupare principală a cărturarilor generației de la 1848. Ei socoteau drept cea mai înaltă datorie a oricărui intelectual de a merge în popor, la orașe și mai ales la sate, pentru a răspîndi cultura. Toți luptau să facă din școală „cea dintîi instituție socială”. Toți s-au străduit să continue mișcarea de sporire a numărului școlilor, care aveau nobila mi-

siune de „luminare a tinerimii și a neamului românesc”. Democratismul revoluționarilor de la 1848, ținînd la eliberarea poporului de servituțiile feudale, urmărea în același timp instruirea lui. Proclamațiile revoluționare cereau, odată cu împrăștierea țărănilor, înlăturarea alfabetismului, lupta neîncetată împotriva superstițiilor, învățămînt egal și gratuit.

Lucrarea pune de asemenea în evidență faptul că în gîndirea pedagogică a generației de la 1848 educația patriotică revoluționară constituia o notă dominantă în procesul de formare a omului. Exponenții acestei generații, a căror gîndire are un caracter militant, creator și orientat laică, raționalist și realist, au manifestat deplină încredere în puterea educației, a școlii.

— Ce materiale inedite pune lucrarea la dispoziția cititorilor?

— Textele sau fragmentele din textele gînditorilor de la 1848 cuprinse în lucrare — unele necunoscute, altele cunoscute numai de unii specialiști — provin din izvoare foarte greu accesibile, deoarece de la apariția lor a trecut mai mult de un veac și nu se mai găsesc decît în cîteva din marile biblioteci. Sînt prezentate de pildă „Potestație” a lui V. Alecsandri (Brașov, 1848), epistolele adresate de C.A. Rosețli lui Barbu Știrbei la 1850, texte

din lecțiile lui Gheorghe Lazăr, Ion Eliade Rădulescu, Eufrosin Poteca, Mihail Kogălniceanu, August Treboniu Laurian, S. Bărnăușu, G. Barițiu, Aron Pumnul ș.a. care au înflăcărat inimile tinerilor, amintindu-le de trecutul de glorie al poporului. Se reproduc de asemenea articole publicate în unele gazete ale vremii. Alte texte — cum sînt, de exemplu, rapoartele lui I. Maiorescu, I. Brezoianu, Eufrosin Poteca, Petrace Poenaru, Ion Codru Drăgușanu, G. Barițiu, Alexandru Hajdeu ș.a. — constituie în mare parte materiale inedite.

— O ultimă întrebare: cui îi este adresată lucrarea?

— Cercetarea, după un veac și două decenii, a vîguroasei gîndiri pedagogice a generației revoluționare de la 1848 este de natură să slujească afit cunoașterii unei perioade de profunde transformări economice, sociale, politice și culturale ale țării, cît și educației tinerilor generații, pentru care exemplul înaintașilor ce și-au pus întreaga viață în slujba poporului are o deosebită forță de convingere. Nădăjduim, de aceea, că ea va fi utilă deopotrivă cercetărilor în domeniul pedagogic, personalului didactic, studenților și elevilor care se pregătesc să devină educatori sau activiști culturali, ca și altor cercuri mai largi.